

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2812

Vragen van het lid **Van Nispen** (SP) aan de Minister voor Rechtsbescherming over *een incident in justitiële jeugdinrichting Den Hey-Acker* (ingezonden 20 april 2022).

Antwoord van Minister **Weerwind** (Rechtsbescherming) (ontvangen 19 mei 2022). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 2699.

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de steekpartij met dodelijke afloop in jeugdinrichting Den Hey-Acker en het bericht dat medewerkers aangeven dat het roer nu echt om moet?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2 en 3

Hoe heeft deze fatale steekpartij kunnen plaatsvinden en op welke termijn gaat dit incident nader onderzocht worden door de inspectie? Heeft het personeel gevaar gelopen tijdens het incident? Zo ja, hoe kan een dergelijke situatie in de toekomst worden voorkomen?

Antwoord 2 en 3

De Inspectie Justitie en Veiligheid, Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, Nederlandse Arbeidsinspectie en Inspectie van het Onderwijs (hierna: de inspecties) doen momenteel onderzoek naar dit vreselijke incident. De inspecties onderzoeken hoe Rijks JJI Den Hey-Acker heeft gehandeld in de aanloop naar, tijdens en na het incident en welke leer- en verbeterpunten er zijn. Het al lopende onderzoek naar het schietincident op 12 januari jl. in België waarbij een jongere uit Den Hey-Acker werd doodgeschoten, wordt hierbij betrokken. Ik hecht eraan de uitkomsten van dit onderzoek af te wachten, alvorens conclusies te trekken over de toedracht. Het onderzoek zal naar verwachting uiterlijk in het eerste kwartaal van 2023 gereed zijn en zal ik aan uw Kamer doen toekomen.

¹ Omroep Brabant, 16 april 2022, «Grote zorgen bij personeel Den Hey-Acker: «Het systeem moet op de schop»», <https://www.omroepbrabant.nl/nieuws/4072215/grote-zorgen-bij-personeel-den-hey-acker-het-systeem-moet-op-de-schop>

Om de kans op nieuwe, ernstige incidenten in de toekomst zo klein mogelijk te maken heeft de Rijks Justitiële Jeugdinrichting (inrichtingen De Hunnerberg, De Hartelborgt, Den Hey-Acker, Horsterveen) een aantal tijdelijke maatregelen genomen:

- Verbod op scherpe messen.
- Ontwikkelen van een signaleringslijst «mentale status jongere», een instrument waarmee wordt beoogd de dagelijkse overdracht tussen medewerkers te verbeteren.
- Herbezinning op de groepsaanpak.
- «Coaching on the job» voor personeel over penitentiaire scherpste en (relationele) veiligheid).
- (Verder) terugdringen van contrabande.
- Verbeteren imago van de jeugdinrichtingen.

Vraag 4

Hoe zijn medewerkers na het incident opgevangen? Is ook nu nog nazorg beschikbaar voor medewerkers?

Antwoord 4

Betrokken medewerkers en jongeren zijn direct na het incident opgevangen door het opvang- en nazorgteam van de inrichting en ontvangen ook de komende tijd begeleiding. Op 16 april, een dag na het incident, heeft de hoofddirectie van DJI de inrichting bezocht om met medewerkers in gesprek te gaan.

Vraag 5 en 6

Wat is uw reactie op het signaal dat medewerkers nu afgeven, namelijk dat zij niet meer zijn toegerust op jongeren die steeds zwaarder crimineel gedrag vertonen en steeds zwaardere stoornissen hebben?

Bent u eens met de stelling dat er structureel iets anders moet in Den Hey-Acker, zoals medewerkers en FNV ook aangeven? Zo ja, hoe zal dat plaats gaan vinden en wat kunt u daar aan bijdragen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5 en 6

Ik neem de signalen van medewerkers over de zware doelgroep zeer serieus. Constant wordt bekeken welke maatregelen nodig zijn om een veilig klimaat te hebben en te houden voor zowel de jongeren als de medewerkers van de JJI's. Die zien voor een belangrijk deel op het verlichten van de druk op het personeel en de capaciteit. Immers, het hebben van voldoende medewerkers op de groep is een belangrijke voorwaarde om de veiligheid te kunnen waarborgen. Om dit te bereiken heeft mijn ambtsvoorganger eind 2021 een aantal maatregelen genomen, waaronder het uitbreiden van personeel op de groep (van twee naar drie groepsleiders) en het tijdelijk openen van een nieuwe locatie² (Rijks JJI Horsterveen). Ook is er een arbeidsmarktcampagne gestart om extra personeel te werven. Deze loopt nog steeds.

De verharding van de jeugdcriminaliteit is al langer terug te zien in de JJI's. Daarom is in 2019 ingezet op een stelselwijziging door middel van het programma Vrijheidsbeneming op Maat³ (VOM). Hiermee wordt ingezet op een aanpak die meer is toegespitst op wat de jongere echt nodig heeft (maatwerk) op het gebied van behandeling, beveiliging en nazorg. Voor de zwaardere doelgroep betekent dat intensieve zorg en een hogere mate van (fysieke) beveiliging. Ik blijf met DJI in gesprek om te bezien of de verharding van de doelgroep om méér vraagt dan hetgeen op ingezet is met VOM. Tot slot hecht ik er aan de uitkomsten van de lopende onderzoeken van de inspecties af te wachten, voor ik eventuele extra maatregelen neem bovenop de reeds genomen maatregelen van de RJJI.

² Kamerstuk 24 587, nr. 809

³ Kamerstuk 28 741, nr. 53